

OBSAH

Úvod	7
-------------------	----------

1. Tvorba dramatu jako výzkumný proces.....	13
--	-----------

John Somers

Přístupy k praktické činnosti	13
Přednosti praktické činnosti.....	14
Nejistý statut praktických činností jako výzkumu	15
Přístupy k výzkumu v našem oboru.....	16
Tvorba dramatu a kvalitativní přístupy k výzkumu.....	17
Interpretativní a pozitivistické paradigma	20
Příklad vymyšleného divadla	21
Možná shoda	22
Úvaha o významu praxe pro výzkum	23

2. Tělesné jednání jako základ poznání a výzkumu: divadelní techniky a kognitivní vědy druhé generace.....	25
---	-----------

Radim Šíp

Tradiční koncept poznání a jeho pozdně moderní varianta	25
Odtělesněné mluvící hlavy vědy a raně moderní paradigma.....	25
Aristotelés: počátek desomatizace	26
Aristotelés a raně moderní pojetí vědy	28
Dewey a Mead: opětná dramatizace a somatizace poznání.....	32
Kognitivní vědy druhé generace a tělesnost jednání a poznání	35
Předchůdnost „sociální“ tělesnosti před individualizací.....	35
Setkání kognitivních věd s Meadem a Deweyem.....	38
Zrcadlové neurony – jedna ze stop předchůdné tělesné „sociálnosti“	40
Emoce a pocity – somatické založení významu situací.....	45
Kognitivní vědy druhé generace: shrnutí	50
Akt a tělesnost v divadelních technikách jako zdroj poznání.....	51
Role umění a divadla v lidském životě	51
Somatická dramatizace jako pragmatická příčina	55
Příklad potence divadelních technik pro poznání a výzkum	58
Somatizovaná věda: výzva výzkumu.....	60

3. Přehled vybraných kritických sociálních teorií jako inspirativní zdroj pro sociální inkluzi sociálně znevýhodněných žáků v kontextu divadla ve výchově 61

Dušan Klapko

Rozlišení paradigmatických přístupů	61
Vybrané teoretické koncepty na cestě k sociální inkluzi	65
Kritické sociální teorie	65
Kritická rekonstruktivní hermeneutika	66
Teorie strukturálních nespravedlností a nerovností	69
Teorie sociální konstrukce reality	71
Přínos kritických sociálních teorií pro divadlo ve výchově	72

4. Divadlo utlačovaných a jeho edukační potenciál pro sociálně znevýhodněné skupiny 75

Lenka Remsová

Poslání aplikovaného dramatu a divadla	75
Pedagogika utlačovaných jako východisko aplikovaného dramatu	77
Divadlo utlačovaných jako pedagogický nástroj.....	83
Divadlo fórum	87
Duha touhy	88
Legislativní divadlo	89
Procítěné poznání jako základ pro změnu životní situace.....	92

5. Odchod z ústavní péče v kontextu metody divadla utlačovaných a kritického participačního akčního výzkumu 95

Lenka Remsová

Poslání sociální pedagogiky v kontextu ústavní péče	95
Prezentace metodologické části výzkumného projektu	97
Výzkumné paradigma	97
Výzkumná metoda	99
Tvůrčí a výzkumný projekt Legislativním divadlem ke změně!.....	103
Participanti tvůrčího a výzkumného projektu	104
Cíle tvůrčího a výzkumného projektu	106
Metody sběru a analýzy výzkumných dat	106
Hlavní závěry výzkumu	108
Tvůrčí a výzkumná shrnutí	116

6. Výzkumná studie jako podklad pro tvorbu intervenčního nástroje legislativního divadla 119

Lenka Remsová

Paradigmatický model jako podklad rámcového scénáře legislativního divadla	121
Zlatá klec aneb interpretace paradigmatického modelu s ústředním jevem Sociální izolace	121
Někoho to zlomí aneb interpretace navazujícího paradigmatického modelu s ústředním jevem Nezvládnutý odchod z ústavní péče	128
Inscenace legislativního divadla jako zpráva z výzkumu a nástroj intervence	138
Rámcový scénář představení Legislativním divadlem ke změně!	139

7. Drama v českém školství..... 143

Marie Pavlovská a Tomáš Doležal

Stopy dramatické výchovy v minulosti.....	144
Dramatická výchova v kurikulárních dokumentech	145
Divadlo ve výchově.....	149
Interaktivní divadlo	152
Příklad interaktivního divadla „Ája“	155
Výzva pro efektivitu školní výuky.....	156

**8. Mapování argumentačních vzorců žáků na základě
rozvíjejícího se příběhu interaktivního divadla 159**

Dušan Klapko

Struktura výzkumného šetření.....	159
Výzkumný postup.....	161
Připomínky k analýze dat	165
Interpretace dat.....	167
Účinky interpretačních repertoárů z pohledu propojení výzkumu a edukace	174

**9. Výzkumné mapování názorů žáku prostřednictvím
účinků interaktivního divadla 177**

Dušan Klapko

Efekty identity.....	177
Efekty reality.....	187

Edukační efekty	190
Sociální efekty	195
Estetické efekty	204
Účinky interaktivního divadla z pohledu propojení výzkumu a edukace	206
10. Účinky interaktivního divadla v kontextu kritické diskursivní analýzy	211
<i>Veronika Kolaříková</i>	
Cíle kritické diskursivní analýzy	211
Analýza ohniskových skupin vycházejících z interaktivního divadla	212
Zážitek žáků s interaktivním divadlem	213
Proměna názorů a představ o hlavní postavě příběhu	219
V diskuzi nejčastěji probíraná témata pojící se k obsahu příběhu	220
Shrnutí výzkumu	230
Summary	233
Seznam literatury	237
Seznam příloh (DVD)	246
Seznam schémat	246
Medailonky autorů	247
Rejstřík jmenný	249
Rejstřík věcný	253